

ИЗВЕШТАЈ

ЗА РАБОТАТА НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ

ЗА 2017 година

Март, 2018 година

Почитувани читатели,

Во Државниот завод за индустриска сопственост, во 2017 година, продолжи трендот на зголемување на бројот на поднесени барања за признавање на правото на патент и достигна до 1003 пријави патенти пријави како и на пријави за индустриски дизајн додека вкупниот број на пријави за трговски марки остана на исто ниво како и претходната година. Првата половина од оваа година исто така измина и во знак на реализирање на активности предвидени во рамките на твининг проектот за данскиот Завод за патенти и трговски марки. Националната Стратегија за индустриска сопственост 2016-2018 која произлезе од проектот проектот Техничка поддршка за развивање на национална стратегија за индустриска сопственост 2016-2018 година, во октомври оваа година беше усвоена од страна на Владата на Република Македонија. По усвојувањето на Стратегијата за индустриска сопственост 2016-2018 и Акцискиот план за спроведување на истата, институциите кои се дел од Стратегијата отпочнаа со активности за реализирање на предвидените активности. Во јули 2017 година се одржа завршната конференција на твининг проектот Зајакнување на спроведувањето на правата од интелектуална сопственост кој што беше реализиран со данскиот Завод за патенти и трговски марки. Инаку, во рамките на проектот беа реализирани сите задолжителни резултати и тоа: Понатамошно развивање на националната законска рамка за интелектуална сопственост и нејзино усогласување со EU *acquis*, Зајакнување на институционалните капацитети на Државниот завод за индустриска сопственост (ДЗИС) за регистрација, заштита и спроведување на правата од ИС, Изготвување и спроведување на програма за подигање на јавната свест за важноста на заштитата и спроведувањето на правата од интелектуална сопственост кај сите чинители во системот за права од ИС, Подобро функционирање на чинителите во системот за права од ИС каде што методологијата за собирање и процесирање на статистичките податоци за спроведување ќе се земе како појдовна точка, Усогласено законодавство и постапки со EU *acquis* и најдобри практики во однос за царинското спроведување на правата од ИС и Зајакнување на оперативниот капацитет на Царинската управа во борбата против повредите на правата од ИС.

Во рамките на билатералната соработката со Европската патентна организација, во 2017 година, Заводот продолжи да учествува и да превзема активности во рамките на проектите *Quality at source* и *Espacesnet new*. Во соработка со Светската организација за интелектуална сопственост, беше организиран семинар за најновите слушавања во Мадридскиот ситем во кој земаа учество застапниците од областа на индустриската сопственост и вработените од Заводот. Овој годишен извештај ќе ви даде увид во овие и други теми за нашите секојдневни различни задачи: да имате увид во статистичките податоци во однос на сите права од индустриска сопственост, патенти, трговски марки, индустриски дизајн, билатералната соработка како и да дознаете повеќе за нашата вклученост во националните како и меѓународните саеми за пронајдоци, како и за други настани и кои услуги ги нуди Заводот. Се надеваме дека ќе уживате во читањето.

I СТАТИСТИКА

ПАТЕНТИ

Патентни пријави во 2016 и 2017 година

Година	Домашни	Странски, национална фаза			Вк. Пред ДЗИС	Издадени решенија за признавање на правото за патент
		ДСП ¹⁾	ЕПЗ ²⁾ проши.	Пред ДЗИС		
	1	2	3	4	5= 1+4	6
2016	49	7	887	894	943	678
2017	52	3	948	951	1003	938

Во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија во текот на 2017 година поднесени се 1003 патентни пријави од кои 52 пријави се национални пријави, 3 пријави се преку ДСП и 948 се европски патенти (патенти кои ги признал ЕПЗ). Бројот на поднесените патентни пријави во 2017 година во однос на 2016 година е зголемен за 6,3%. Зголемувањето на бројот на поднесените патентни пријави во 2017 година се должи на зголемувањето на пријавите за регистрирање на европските патенти. Од вкупниот број на европските патенти 198 пријави се ЕРО пријави (20.8%) додека останатите 750 се Еуро РСТ пријави (79.2%).

Во текот на 2017 година во Република Македонија, бројот на домашните патентни пријави е зголемен за 3 пријави во однос на предходната година, и тоа од 49 пријави во 2016 година на 51 пријава во 2017 година. Доколку ги споредуваме домашните пријави поднесени во 2017 година од домашните подносител/иноватори (30 пријави) со бројот на поднесени пријави во 2016 година (24 пријави), тогаш тој сооднос е зголемен, и тоа од 49% на 58%, колку што изнесува процентот на патентни пријави поднесени од домашни подносител/иноватори од вкупниот број на поднесени домашни пријави во 2017.

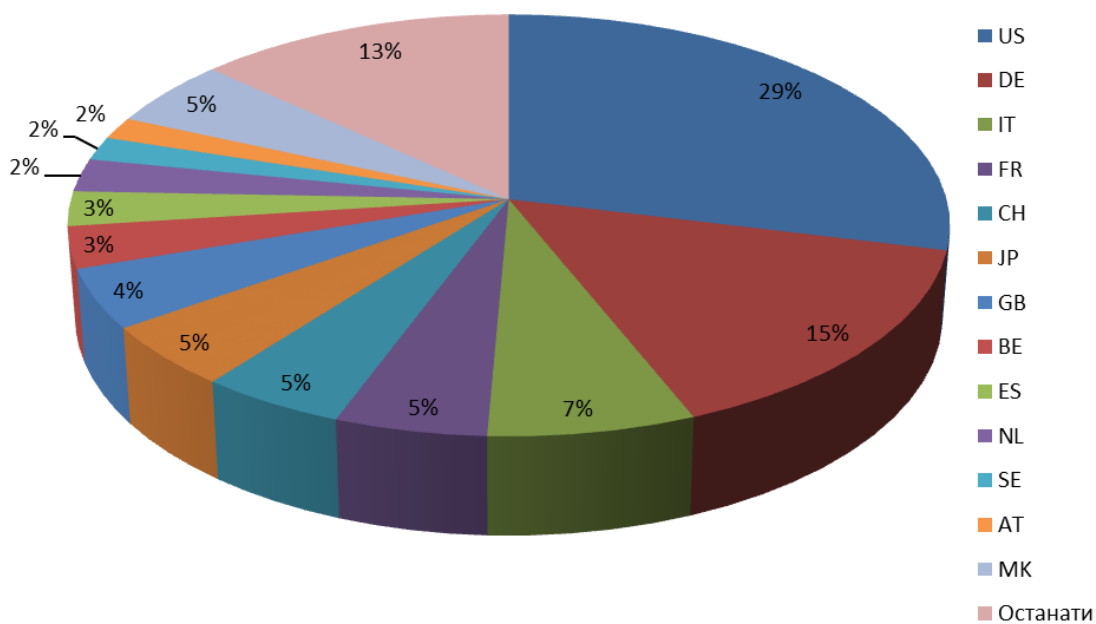
Оваа промена се одрази и врз структурата на поднесените патентни пријави по извори во 2017, така што, споредено со 2016 година, остварено е зголемување на учеството на странските патентни пријави за 6.3%, а соодветно со тоа се променува и структурата по земји од кои потекнуваат пријавите. Во однос на минатата година, во 2017 година зголемен е бројот на пријави кои се поднесени од Америка (од 29% на 35%), Швајцарија (од 4.7% на 6 %) и Република Кореја (од 2% на 4.4 %) .

¹⁾ ДСП - Договор за соработка во областа на патентите

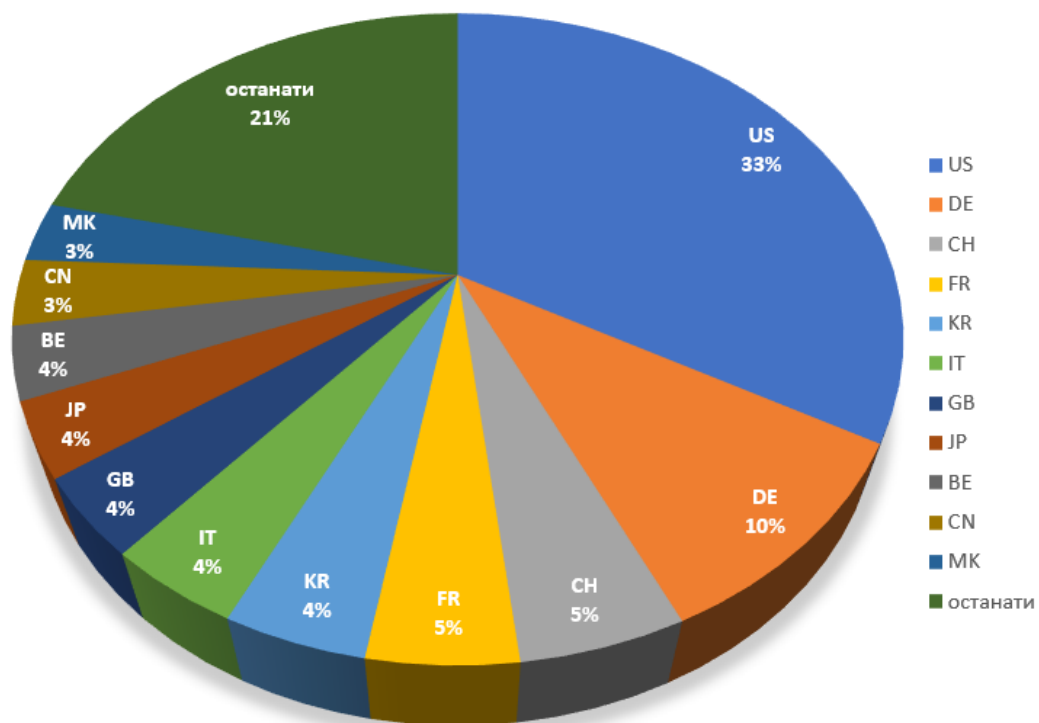
²⁾ ЕПЗ - Европски патентен завод

Патентни пријави по извори во 2016 и 2017 година

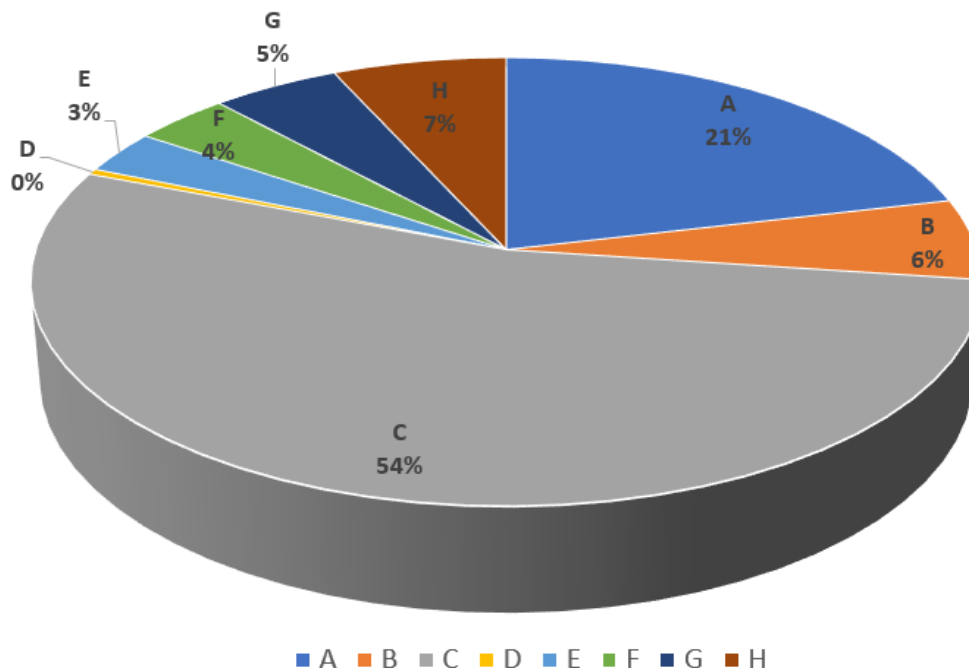
2016

2017

Поднесените пријави за патенти според Меѓународната класификација на патенти (МКП) во 2017 година

Структурата на поднесените пријави за патенти според МКП е со најголемо учество на секцијата C (хемија, металургија) со 52.6% и секцијата A (тековни животни потреби) со 21.3%, што укажува дека интересот за заштита е поврзан со структурата на производните капацитети во Република Македонија.

Останати статистички информации за патенти

Покрај ова, во текот на 2017 година Државниот завод за индустриска сопственост извршил и други активности од доменот на патентите: завршена е постапката за 970 барања за признавање на патент за кои се издадени 938 решенија за признавање на патент, отфрлени се 30 барања за признавање на патент и одбиени се 2 барања за признавање на патент. Од вкупниот број на издадени решенија за признавање на патент издадени се 907 решенија за ЕП пријави, 31 решенија за национални пријави. Истотака решени се и 85 барања за пребарување во базите на податоци за патенти.

ТРГОВСКИ МАРКИ

Пријави на трговски марки во 2016 и 2017 година

Година	Домашни	Странски пријави				Вкупно по Мадрид. Договор/протокол	Вкупно странски	Вкупно пријави	Издадени решенија
		Пред ДЗИС	По Мадридски аранжман						
			Нови	Терит. пр	Прод. на еф.				
1	2	3	4	5	6=3+4+5	7=6+2	8=7+1	9	
2016	782	487	2853	468	4028	7349	7836	8323	1112
2017	780	488	2619	432	3923	6974	7406	8186	1777
Збир	1562	975	5472	899	7951	14323	15242	16509	2889

Во текот на 2017 година во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија се пристигнати вкупно 5319 пријави и 3923 продолжување на важење за трговски марки, од кои 73% според Мадридски протокол, а останатите се поднесени до Државниот завод за индустриска сопственост. Во структурата на вкупниот број пријави 92% се од странство. Во 2017 година се пристигнати вкупно 5319 пријави за трговски марки што во однос на претходната година, претставува намалување за 4,7%. Ова намалување се должи на намалениот број на странски пријави по Мадридскиот протокол.

Пред Државниот завод во текот на 2017 година, поднесени се вкупно 1268 пријави и во споредба со претходната година нивниот број е скоро ист. Од вкупниот број поднесени пријави 780 се од домашни подносителите и е намален во однос на претходната година за неполн 1%, и 488 од странски подносителите, кои е скоро ист како и претходната година.

Според Мадридскиот протоколот на Мадридскиот договор, во текот на 2017 година, се поднесени вкупно 3051 пријави за трговски марки, од кои 2619 се нови пријави и 432 територијални проширувања. Споредбено со 2016 година, бројот на пријави според овој Протокол бележи зголемување од 4,2%.

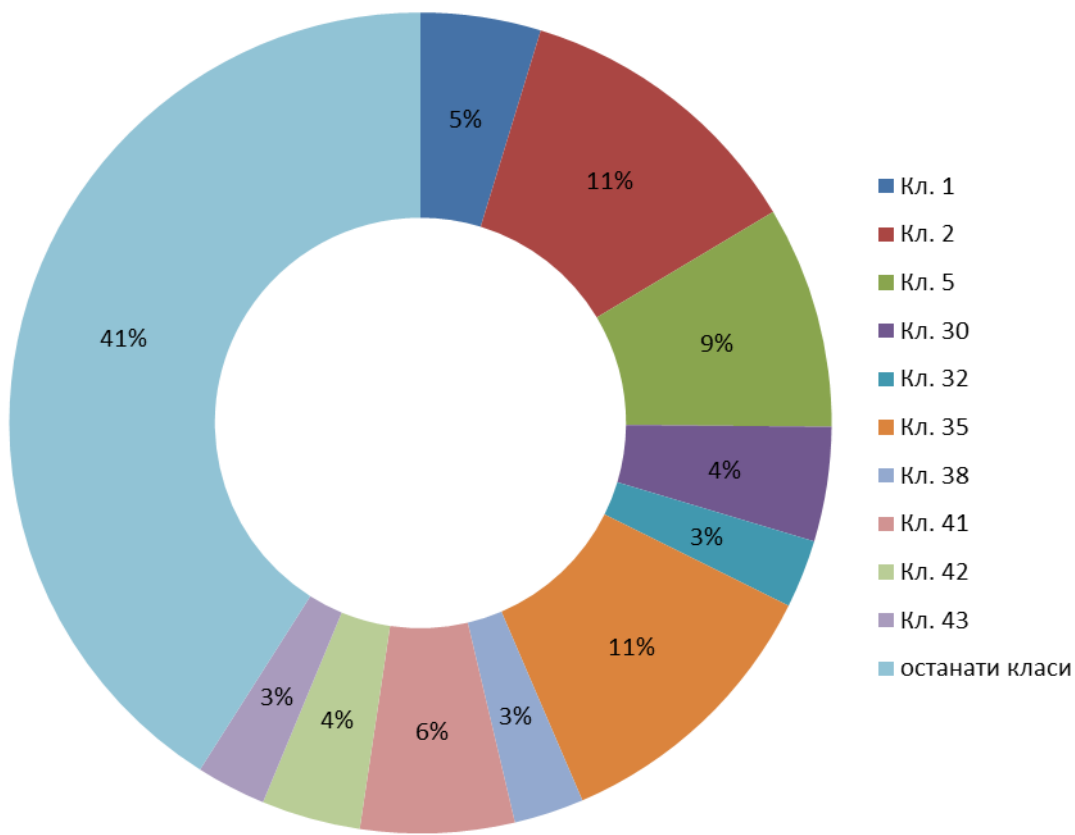
Во структурата на вкупниот број пријави 80% се од странство, а само 20% се од домашни подносителите.

Пријави на трговски марки поднесени во ДЗИС

Година	Домашни	Странски	Вкупно
2016	782	487	1269
2017	780	488	1268
Збир	1562	975	2537

Бројот на поднесените пријави за трговски марки во 2017 година, изнесува 1268 и во споредба со претходната година е скоро идентичен. Намалувањето на бројот пријави за трговски марки во 2017 година е забележано кај домашние за две пријави, а кај странските имаме зголемување за една пријава..

Пријави на трговски марки според Ничанската класификација во 2016

Класа	Број	%
35	372	14,2
05	215	8,2
30	169	6,4
41	162	6,2
03	157	6
42	116	4,4
43	115	4,4
29	102	3,9
25	83	3,2
34	81	3,1
останати	1046	40

Според меѓународната класификација на производи и услуги (Ничански договор) состојбата на пристигнати пријави за трговски марки по класи е скоро еднаква во споредба со минатата година. Така, во 2016 година, најзастапени биле пријавите за трговска марка од класите 35, 05, 41, 30, 03, 42, 29, 25, 43 и 19. а во 2017 година, најмногу пријави биле поднесени од класите 35, 05, 30, 41, 03, 42, 43, 29, 25 и 34. Најмногу пријави биле примени за производите и услугите од класата 35 (372), на второ место е класата 05 (215) и на трето класата 30 (169). Следуваат пријавите за производите односно услугите од класите 41, 03, 42, 43, 29, 25 и 34 (162, 157, 116, 115, 102, 83 и 81). Овие податоци укажуваат на поголем интерес на трговијата на големо и мало и огласувањето, водењето на работите, управување со работи и канцелариски работи од класата 35. Исто така е голем интересот за заштита на производи од фармацевтски и останати производи за медицинска употреба од класата 05, што се должи на фактот на постоење фармацевтска индустрија во Република Македонија. За одбележување се и пријавите на трговските марки од областа на прехранбени производи од растително потекло за конзумирање или конзервирање, како и додатоци наменети за подобрување на вкусот на храната од класата 30. Значително е и учеството на пријавите и од областа на класата 41, 03 и 43. Од сите пристигнати пријави по класи во 2017 година, може да се забележи дека е присутна тенденција на сè поголема дисперзија на пријави од разни класи, односно покрај прикажаните осум најзастапени класи има уште шест класи со околу стотина или повеќе пријави. Може да се заклучи дека најзначајно е учеството на пријавите што се поврзани со производство и трговија на фармацевтски и производи за медицинска употреба, како и на производството или подготовката на прехранбени производи, со оглед на тоа што Република Македонија има развиена фармацевтска и прехранбена индустрија.

Признаени трговски марки во 2016 и 2017 година

Година	Домашни	Странски	Вкупно
2016	642	554	1196
2017	1040	737	1777
Збир	1682	1291	2973

Во 2016 година издадени се 1196 решенија за признавање на правото. Во 2017 година издадени се 1777 решенија за признавање на право на трговска марка што бележи значителен пораст во однос на 2016 година.

Меѓународно регистрирани трговски марки од Македонија

Меѓународно регистрираните македонски трговски марки во рамките на Мадридскиот договор и протокол во 2017 година во однос на 2016 година, е зголемен во однос на претходната година. Во 2016 година, преку ДЗИС во Светската организација (ОМПИ) меѓународно биле регистрирани 13 трговски марки, а во 2017 година, исто така меѓународно се регистрирани 44 трговски марки што укажува на зголемување на број на меѓународни заштити. Покрај ваквите движења остварени во 2017 година, постои простор состојбата со меѓународно регистрираните македонски трговски марки да се подобри, затоа треба што повеќе да се укажува на фактот дека македонските фирми сè уште го немаат сфатено значењето на меѓународната заштита на трговските марки и фактот дека користењето на мадридскиот систем дава погодности (пониска цена, една пријава за повеќе држави и сл.), во однос на пријавувањето по земји.

Останати статистички информации за трговските марки

Во текот на 2017 година, Државниот завод за индустриска сопственост изврши и други активности од доменот на трговските марки. Во текот на 2017 година издадени се вкупно 681 решенија за промени во регистрите, односно издадени се: 386 решенија за продолжување на важењето на трговските марки, 162 решенија за промени во регистрите, 45 решенија за спојување на фирма, 88 решенија за пренос на право, 120 решенија за престанок на важење на трговските марки, 1947 задолжувања за плаќање такси по решенија за трговски марки, 974 исправи за трговски марки, известување за утврдување на датум на поднесување на пријавата 1985, 173 потврди и изводи за пријавени и регистрирани трговски марки, 245 решерши, 263 решенија за отфрлање, престанок на важење и одбивање на трговски марки, 1414 задолжувања за плаќање трошоци за објава на пријава на трговска марка, 1983 утврдувања на дата на поднесување на пријавата, 12 решенија за враќање во поранешна состојба, а 3347 решенија за промена на застапник и име и адреса.

ИНДУСТРИСКИ ДИЗАЈН

Пријави на индустриски дизајн во 2016 и 2017 година

Година	Домашни	Странски пријави		Вкупно странски	Вкупно пријави	Издадени решенија
		Пред ДЗИС	По Хашки договор			
	1	2	3	4=2+3	5=4+1	6
2016	22	1	303	304	326	331
2017	35	-	253	253	288	45
Збир	57	1	553	557	614	376

Во текот на 2017 година до Државниот завод за индустриска сопственост биле поднесени 288 пријави за индустриски дизајн. Бројот на вкупно поднесените пријави за индустриски дизајн во 2017 година споредено со претходната е намален за 11,6. Во рамките на вкупниот број поднесени пријави за индустриски дизајн до Државниот завод, домашните во 2017 година во однос на претходната година бележат зголемување од 59%. Од вкупниот број поднесени пријави, 22 се поднесени во Заводот, 302 преку Хашкиот договор за меѓународно регистрирање на индустриски дизајни, од кои 303 се нови, а 385 се однесуваат на индустриски дизајни за кои е продолжено важењето за територијата на Република Македонија.

Карактеристично за дизајните е тоа што со една пријава за признавање на правото на индустриски дизајн, може да се бара заштита на повеќе дизајни на производи (повеќекратна пријава), притоа сите дизајни од пријавата мора да се наменети да се применуваат на производи класифицирани во иста класа според Меѓународната класификација (Локарнска класификација). Според тоа, од поднесените 22 пријави во Заводот, повеќето се повеќекратни, со вкупно 98 индустриски дизајни.

Пријави на индустриски дизајн поднесени во ДЗИС

Година	Домашни	Странски	Вкупно
2016	22	1	23
2017	35	-	35
Збир	57	1	58

Бројот на поднесените пријави за индустриски дизајн во 2017 година, поднесени во Заводот изнесува 35 и во споредба со претходната е зголемен за 54%. Зголемување на бројот на пријави за индустриски дизајн во 2017 година е забележан кај домашните за 59%, а кај странските пријави не е поднесена ниту една пријава. Од ваквиот однос на поднесени пријави за индустриски дизајн следи зголемување на учество на домашните пријави и намалување на странските пријави.

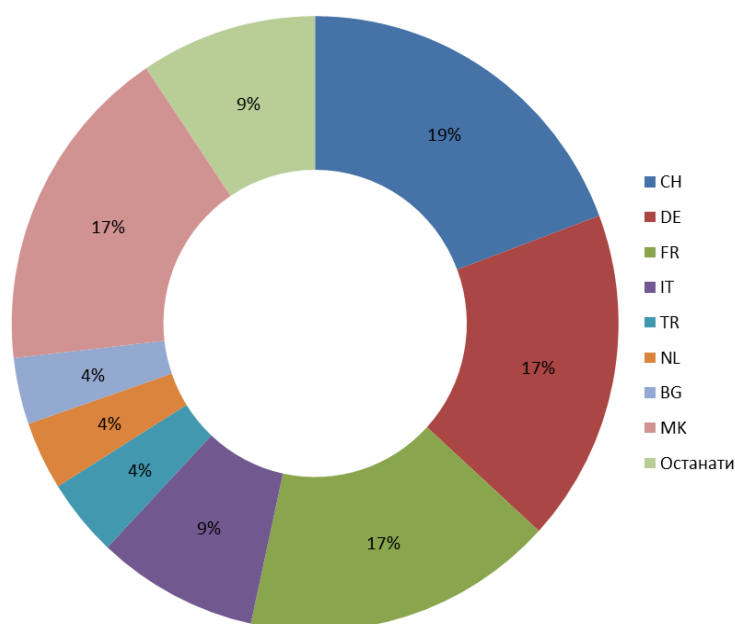
Признаени индустриски дизајни во 2016 и 2017 година

Година	Домашни	Странски	Меѓународни	Вкупно
2016	18	1	303	322
2017	35	-	253	288
Збир	53	1	556	610

Во 2017 година, во Заводот донесени се 45 решенија за признавање на право од индустриски дизајн со вкупен број од 148 индустриски дизајни, и 253 странски меѓународно признаени за територијата на Република Македонија и 451 продолжување на важење на индустрискиот дизајн.

Инаку, овде треба да се напомене дека во вкупниот број меѓународно поднесени и регистрирани пријави по Хашки договор, се евидентирани со една или како повеќекратни пријави за индустриски дизајни и изнесува 1609 индустриски дизајни.

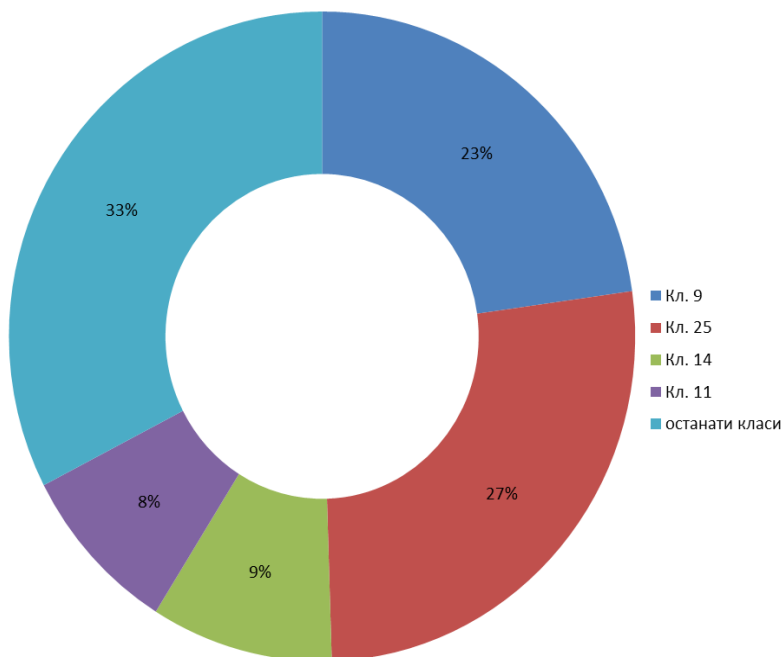
Признаени индустриски дизајни по извори вкупно во 2017

Земји	Пријави	%
CH	89	31
DE	42	14,6
FR	31	10,7
IT	28	9,7
TR	25	8,7
NL	21	7,3
BG	17	5,9
MK	35	12,1

Гледано по извори од вкупниот број индустриски дизајни кои важат за територијата на Република Македонија, најголемо учество во 2017 година има Швајцарија со 89 регистрирани индустриски дизајни или процентуално 19,3%. Потоа следуваат: Германија со 42 или процентуално 17,5,0%, Франција со 31 регистрирани индустриски дизајни или 16,6%, Италија со 28 или процентуално од 8,6% , Турција со 25 или процентуално 4,1%, Холандија со 21 регистрирани дизајни или процентуално од 3,6%, Бугарија со 17 или процентуално од 3,5%, Македонија со 35 17,4 % итн.

Пријави на индустриски дизајн по Хашки договор според Меѓународната класификација за индустриски дизајн (Локарнска класификација)

Класа	%
10	23
12	27
23	9.5
25	8.6
останати	31.9

Од приложениот графикон се забележува дека во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија, во 2017 година, со учество од 23% структурно најзастапени се признаените индустриски дизајни од класата 10, следи класата 12 со учество од 27%, потоа класата 23 со учество од 9,5% и индустриски дизајни од класата 25, со учество од 8,6%. **Индустриските дизајни од класата 10** се амбалажа и контејнери за транспорт или пренесување производи: **класата 25** се однесува на градби и елементи за градежништво **класата 14** се однесува на опрема за електронски записи, комуникација или обработка на информации и класа 11 се однесува на украсни предмети..

Останати статистички информации за индустриски дизајни

Во текот на 2017 година, Државниот завод за индустриска сопственост извршил и други активности од доменот на индустриските дизајни, односно донесени се 49 решенија за продолжување на индустрискиот дизајн, 19 решенија за отфрлање на пријавата, донесени се 18 решенија кој се однесуваат на промени во регистрите за индустриски дизајн, 3 решенија за упис на лиценца, направени се 22 исправи за индустриски дизајн, 68 известувања за утврдување на датум на поднесување на пријавата, 41 известување за плаќање трошоци за објава во гласник и 48 известувања за плаќање такси за решенија за признавања на индустриски дизајн. Понатаму извршени се 10 пребарувања во базите на податоци по барање на странките.

II. БИЛАТЕРАЛНА СОРАБОТКА

Соработка со странски заводи во областа на индустриската сопственост

Државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија, во текот на 2017 година активно учествуваше во реализирањето на твининг проектот Зајакнување на спроведувањето на правата од интелектуална сопственост во соработка со твининг партнерот Заводод за патенти и трговски марки на Данска. Инаку, проектот е финансиран од Европската Унија. Проектот заврши во јули 2017 година со завршната конференција која се одржа во просториите на Делегацијата на Европската Унија во Скопје.

Инаку, во рамките на пректот беа постигнати сите предвидени задолжителни резултати и тоа:

Резултат 1.1: ПОСТИГНАТ

Понатамошно развивање на националната законска рамка за интелектуална сопственост и нејзино усогласување со EU acquis

Резултат 1.2: ПОСТИГНАТ

Зајакнување на институционалните капацитети на Државниот завод за индустриска сопственост (ДЗИС) за регистрација, заштита и спроведување на правата од ИС

Резултат 1.3: ПОСТИГНАТ

Изготвување и спроведување на програма за подигање на јавната свест за важноста на заштитата и спроведувањето на правата од интелектуална сопственост кај сите чинители во системот за права од ИС

Резултат 1.4: ПОСТИГНАТ

Подобрено функционирање на чинителите во системот за права од ИС кадешто методологијата за собирање и процесирање на статистичките податоци за спроведување ќе се земе како појдовна точка

Резултат 2.1: ПОСТИГНАТ

Усогласено законодавство и постапки со EU acquis и најдобри практики во однос за царинското спроведување на правата од ИС

Резултат 2.2: ПОСТИГНАТ

Зајакнување на оперативниот капацитет на Царинската управа во борбата против повредите на правата од ИС

III. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Соработка со Светската организација за интелектуална сопственост (СОИС)

Во соработка со Светската организација за интелектуална сопственост и Европската патентна организација во текот на 2017 година, организиран е семинар за најновите слушувања во Мадридскиот ситем во кој земаа учество застапниците од областа на индустриската сопственост и вработените од Заводот.

Вработени од Заводот учествуваа на Генералното собрание на WIPO, постојаните комитети и работни групи што редовно се одржуваат под покровителство на Светската организација за интелектуална сопственост.

Соработка со Европската патентна организација (ЕПО)

Во текот на 2017 година, ДЗИС земаше активна улога во работата на ЕПО. Активно земаше улога во Административниот совет (тело кое го креира и ја следи политиката на ЕПО). Од четири редовни состаноци годишно, активно учествуваше во Комитетот за буџет и финансии, во ТОСК и Комитетот за патентно право.

Вработени во ДЗИС учествуваа на повеќе семинари, работилници организирани од страна на ЕПО како што се: Новост и инвентивен придонес во пријавите за патенти, Пребарување и испитување на европски патентни пријави и Семинари за проектот Квалитет во изворот и Espacenet new.

Во текот на 2017 година, Државниот завод за индустриска сопственост во соработка со ЕПО учествуваше на следниве проекти: Квалитет во изворот како и Espacenet new. Активно се работеше со нивните експерти со цел да се подобри квалитетот на податоците кои се разменуваат со ЕПО.

Соработка со Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (EUIPO)

Во текот на 2017 година, Заводот во соработка со Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (EUIPO), беа договорани проекти кои што се од интерес за Државниот завод и за корисниците на услугите на Заводот. Овие проекти треба да се реализираат во текот на 2018 година. Меѓу позначајните проекти се e-filing и CESTO. Вработените од Заводот редовно учествуваа на состаноците што се организирани од страна на Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (EUIPO).

IV. УЧЕСТВО НА КОМИТЕТИ И СОСТАНОЦИ

Претставници на ДЗИС учествуваа во работата на телата на СОИС и ЕПО и на други работни состаноци односно на:

1. Учество на 151-та седница на Административниот совет на ЕПО што се одржа од 15-16 март 2017 година, во Минхен – Германија;
2. Учество на 37-та Сесија на постоечкиот Комитет за правата од областа на трговските марки, индустриски дизајн и географски ознаки што се одржа од 27-30 март 2017 година, во Женева – Швајцарија;
3. Учество на Комитетот за патенти кој се одржа од 27-28 април 2017 година, во Минхен– Германија;
4. Учество на “17-тиот Лиасон состанок за техничка соработка”; кој се одржа во периодот од 25-26 април 2017 година во Аликанте-Шпанија;
5. Учество на “Комитетот за техничка и оперативна поддршка на ЕПО“ кој се одржа на 10 мај 2017 година, во Минхен-Германија;
6. Учество на “Комитетот за развојот и интелектуалната сопственост (CDIP)” кој се одржа од 15-19 мај 2017 година, во Женева-Швајцарија;
7. Учество на состанокот на Комитетот за буџет и финансии на Европската патентна организација што се одржа од 23-24 мај 2017 година, во Минхен – Германија;
8. Учество на Комитетот за WIPO стандарди што се одржа на 29 мај до 2 јуни 2017 година во Женева, Швајцарија;
9. Учество на Меѓувладин комитет за интелектуална сопственост и генетски ресурси, традиционално знаење и фолклор, што се одржа од 12 до 16 јуни 2017 година, во Женева – Швајцарија;
10. Седница на Административниот совет кој се одржа од 28-29 јуни 2017 година, во Хаг – Холандија
11. Учество на 11-тиот Годишен состанок за соработката со земјите членки на ЕПО што се одржа на 3-4 јули 2017 година во Берген, Норвешка;
12. Учество на настан на тема: Извршна недела за индустриската сопственост кој се одржа на 10-13 јули 2017 година во Аликанте, Шпанија;
13. Учество на “57-та серија на состаноците на собранието на земјите членки на WIPO” кој се одржа од 2-11 октомври 2017 година, во Женева – Швајцарија;
14. Учество на состанокот на Комитетот за буџет и финансии што се одржа во Европската патентна организација од 24-25 октомври 2017 година, во Минхен – Германија;
15. Учество на ЛМ-16 Состанок за индустриски дизајн и 18 Состанок за трговски марки што се одржа во Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (EUIPO) од 17-19 октомври 2017 година во Аликанте, Шпанија.

16. Учество на 153-та Седница на Административниот совет на ЕПО што се одржа од 10-11 октомври 2017 година, во Минхен – Германија.
17. Учество на 38-та Сесија на постоечкиот Комитет за правата од областа на трговските марки, индустриски дизајн и географски ознаки што се одржа 30 октомври – 2 ноември 2017 година, во Женева – Швајцарија;
18. Учество на ЕПО Патентна информативна конференција која се одржа на 7-9 ноември 2017 година во Софија - Бугарија.
19. Учество на Комитетот за развој на интелектуалната сопственост (CDIP), кој се одржа од 27 ноември до 1 декември 2017 година, во Женева – Швајцарија;
20. Учество на 154-та Седница на Административниот совет на ЕПО што се одржа од 13-14 декември 2017 година, во Минхен – Германија.

V. УЧЕСТВО НА КОНФЕРЕНЦИИ, СЕМИНАРИ, ОБУКИ

Претставници на ДЗИС учествуваа на конференции, семинари и обуки во странство, и тоа:

1. Учество на Конференција за Европски напредок 2017 на тема: “Ширење на знаење за индустриската сопственост на универзитетите” која се одржа од 24-25 јануари 2017 година во Цирих – Швајцарија;
2. Учество на Информативниот ден за соработка со државите членки на ЕПО кој се одржа на 16 февруари 2017 година во Минхен-Германија и учество на состанок со координаторот на ЕПО за Република Македонија кој се одржа на 17 февруари 2017 година;
3. Учество на семинар за апсолутни причини и дизајни кој се одржа во периодот од 15-17 март 2017 година во Аликанте– Шпанија;
4. Учество на семинар на тема: Новина и инвентивен придонес (средно ниво) кој се одржа во периодот од 22-24 март 2017 година во Минхен – Германија;
5. Студиска посета во рамките на Твининг проектот која се одржа во периодот од 27-31 март 2017 година во Копенхаген – Данска;
6. Учество на семинар на тема: “Европскиот патентен систем од поднесување до грант” што се одржа на 04-07 април 2017 година, во Блед– Словенија;
7. Учество на семинар на тема: “Индустриска сопственост пред-дијагнози”, што се одржа на 20-21 април 2017 година, во Виена – Австрија;
8. Учество на Конференција PATLIB 2017 што се одржа на 03-04 мај 2017 година, во Минхен– Германија;

9. Учество на семинар на тема: “Заштитата и спроведувањето на индустриската сопственост што се однесуваат на автомобилски резервни делови” што се одржа на 25 мај 2017 година, во Букурешт – Романија;
10. Учество на годишниот состанок на Меѓународната асоцијација за трговски марки (INTA) што се одржа на 20-24 мај 2017 година, во Барселона, Шпанија;
11. Учество на Работилница за новиот ЕСПАСНЕТ што се одржа во периодот на 16-17 мај 2017 година во Лисабон, Португалија;
12. Учество на работилница за Мадридски систем за меѓународна регистрација на трговските марки што се одржа на 10-12 мај 2017 година во Женева, Швајцарија;
13. Учество на “10-та Меѓународна изложба на жени пронајдувачи на Кореја – KIWIE 2017 и на Корејскиот меѓународен форум на жени иноватори” што се одржа од 8 - 13 јуни 2017 година, во Сеул – Кореја;
14. Учество на семинар на тема: “Интелектуална сопственост и традиционални културни изрази” што се одржа на 8-9 јуни 2017 година, во Женева – Швајцарија;
15. Учество на семинар на тема: “Трговски марки и дизајни” што се одржа на 12-14 јуни 2017 година, во Аликанте – Швајцарија;
16. Посета на Романскиот државен завод за иновации и трговски марки (OSIM) во периодот од 10-12 јули 2017 година во Букурешт, Романија;
17. Учество на семинар на тема: Трговски марки и Географски ознаки во тековната економија, кој се одржа од 30 август до 1 септември 2017 година, во Синаиа – Романија;
18. Учество на Субрегионален Симпозиум за географски ознаки кој се одржа на 12-13 септември 2017 година, во Трабзон – Турција;
19. Учество на Работилница за олеснување на проширувањето на алатките на EUIPN на Заводите за индустриска сопственост кои не се членки на ЕУ што се одржа на 11-22 септември 2017 година, во Аликанте – Шпанија;
20. Учество на EPN Работилница за Федерален регистар која се одржа на 19 септември 2017 година и EPO-WIPO Работилница за обработка на податоците која се одржа на 20 септември 2017 година во Сан Марино;
21. Учество на “Семинар за спроведување на заштитата на правата од ИС” што се одржа на 04-06 октомври 2017 година во Аликанте – Шпанија;
22. Учество на Меѓународна изложба на иновации IWIS 2017 што се одржа на 9-11 октомври 2017 година, во Варшава – Р.Полска;
23. Учество на семинар на тема: “Ефикасен дијалог помеѓу патентните испитувачи и патентните застапници или пријавувачи” што се одржа во периодот од 17-19 октомври 2017 година, во Хелсинки – Финска;

24. Учество на семинар на тема: “Проширена ИПД поддршка” кој се одржа во периодот од 14 - 16 ноември 2017 година во Луксембург;
25. Учество на “Обука за квалитетот на изворот и податоците за правниот статус” што се одржа во периодот на 29 ноември 2017 година во Хаг – Холандија;
26. Учество на регионален семинар “Информации и база на податоци за патенти” што се одржа на 20 декември 2017 година во Подгорица – Црна Гора.

VI. ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ

Националната програма за усвојување на правото на Европската унија

ДЗИС како институција определена за раководење со работната група за Поглавјето 3.07. - Право на интелектуална сопственост и во текот на 2017 активно учествуваше во следење на спроведувањето на предвидените активности од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА), како сеопфатен долгорочен документ кој ја дефинира динамиката на усвојувањето на правото на ЕУ, стратегиските насоки, политиките, реформите, структурите, ресурсите и роковите што треба да се реализираат со цел Република Македонија да ги исполни условите за членство во Европската унија. За таа цел ДЗИС одржуваше месечни состаноци, подготвуваше месечни и квартални извештаи, учествуваше на седниците на Работниот комитет и на Поткомитетот на работниот комитет за европска интеграција, во координација со институциите од Поглавјето 3.7 и Секретаријатот за европски прашања.

VII. АКТИВНОСТИ ЗА ПОДИГНУВАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ

Имајќи го во предвид значењето на подигнување на јавната свест за заштита на правата од индустриска сопственост, ДЗИС презеде редовни активности поврзани со јакнењето на јавната свест: обука на студенти од Правниот факултет “Јустинијан Први” во ДЗИС; одбележување на Светскиот ден на интелектуална сопственост и организирање на традиционалната манифестација “Патент на годината”.

Светски ден на интелектуалната сопственост 2017

По повод 26 април – Светскиот ден на интелектуална сопственост, на 26 Април 2017 година, Државниот завод за индустриска сопственост ја одржа традиционалната Манифестација Патент на годината. Целта од одржување на настанот е не само да се поттикне креативноста и творештвото на мекедонските пронајдувачи туку и да се искористи системот на заштита на правото со патент во нивното деловно работење.

Изложби

38-та Меѓународна изложба на пронајдоци, технички унапредувања, нови производи и творештво на млади МАКИНОВА 2017 се одржа од 17 до 21 октомври 2017 година. ДЗИС преку свои претставници, кои беа членови на меѓународната оценувачка комисија, додели награди за пријавен или заштитен патент, жена иноватор и за млад иноватор.

“10-та Меѓународна изложба на жени пронајдувачи на Кореја – KIWIE 2017“ што се одржа од 8 - 11 јуни 2017 година во Сеул, Јужна Кореја, во организација на Асоцијацијата на жените пронајдувачи на Кореја – KWIE и поддршка од Корејанскиот завод за интелектуална сопственост – КИПО и од Светската организација за интелектуална сопственост - WIPO. На изложбата учествуваа жени пронајдувачи од 23 земји. Република Македонија се претстави со два пронајдока кои беа наградени со “ SEMI-GRAND PRIX” и сребрен медал од Стручната комисија на KIWIE 2017 и со специјални награди од другите учесници.

VIII. ЗАСТАПНИЦИ

Во 2017 година беа впишани 5 нови застапници во регистарот на застапници, а од регистарот беа избришани 3 застапници.

IX. ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Главна задача и преокупација на Одделение за внатрешна ревизија, во ова календарска година, беше остварувањето на оперативните работни активности поставени и предвидени во Годишниот план за 2017 год. и Стратешкиот план 2018-2020 год. на процеси и системи кои соодејствуват со природата на системот на индустриска сопственост. Се однесува и се работи за специфични оперативни работни операции карактеристични и битни за основната дејност на Заводот-фазите на стекнување, остварување и заштита на права од индустриска сопственост, манифестирани во форма на ПАТЕНТ, ТРГОВСКА МАРКА, ИНДУСТРИСКИ ДИЗАЈН и ГЕОГРАФСКА ОЗНАКА. Во тек на годината се извршени и завршени 6 ревизии, за кои се изготвени Ревизорски извештаи-во кои се подцртани утврдените НАОДИ и дадените ПРЕПОРАКИ. Во првите 3 квартали од годината се спроведени и завршени по 2 ревизии, а 4 квартал има строго наменска природа (временската агенда е посветена на подготовките околу изготвување на Годишниот план за 2018 год. и Стратешки план 2018-2020 год.).

Во I квартал беа спроведени ревизии на следните процеси на работење:

- 1) процес на наплата на приходи-како дел од системот на приходи и побарувања
- 2) функционирање на системот на интерни контролни механизми во процес на стекнување, остварување и заштита на право на ИНДУСТРИСКИ ДИЗАЈН-како дел од системот на индустриска сопственост

Во II квартал се ревидирани следните процеси и системи:

- 3) процес на јавни набавки од мала вредност
- 4) начин на извршување на БУЏЕТОТ, со осврнување на процесот на ефикасно и ефективно трошење на финансиските средства за строго наменски цели

Во III квартал се извршени и завршени следните ревизии:

5) областа на набавки и плаќања, со осврт на навремено извршување на финансиски обврски кон разните добавувачи (материјално-финансиско работење)

6) постапка за спроведување и освивање на Годишниот попис.

X. ОПШТИ РАБОТИ

ИТ поддршка

Државниот завод за индустриска сопственост располага со сопствени бази на податоци за пријавени и заштитени права од индустриска сопственост (патенти, трговски марки, индустриски дизајн и географски називи). За нивна обработка се користи програмата IPAS - Industrial property Administration System што е платформа развиена од Светската организација за интелектуална сопственост (WIPO) која служи за управување со кориснички документи. Самиот IPAS е клиент - сервер платформа развиена на т.н. технологија Centura, која овозможува администраторскиот и клиентскиот IPAS да комуницираат со базата на податоци која е на Oracle платформа, каде што се чуваат сите податоци .

За административното работење на ДЗИС во одделението за прием и обработка на документите за стекнување на права од индустриска сопственост и во одделението за општа архива се користи програма на база на Lotus Notes што е апликациски софтвер, платформа развиена од IBM и е клиент сервер платформа која се користи за следните услуги:

- електронска пошта (e-mail);
- веб-сервер, каде е хостирана веб-страницата на ДЗИС и апликација за управување со веб-страницата, и
- софтвер за архивско работење со уписниците и деловодникот.

Прием на документи

Прием и обработка на документи за стекнување на права од индустриска сопственост се извршени во програмата IPAS и е обработен следниот обем на документи за 2017 година:

- *трговски марки:*

поднесени се 1268 нови пријави за трговски марки, од кои 780 национални пријави за трговски марки, 488 пријави за меѓународна регистрација на трговски марки, издадени решенија за признавање на трговски марки 1777;

- *патенти:*

поднесени се 1003 нови пријави за патенти, од кои 52 домашни пријави за патенти и 948 нови пријави на странски патенти, РСТ- 3, издадени решенија 938;

- *индустриски дизајн:*

поднесени се 35 пријави за индустриски дизајн ;

- други дејствија:

извршени се приближно 10.000 дејствија коишто се однесуваат на издавање на документи за утврдување на датум на поднесени документи за признавање на правата од индустриска сопственост, прием на документи за платени такси за признаени права од индустриска сопственост, прием на документи за доставени барања за објави на права од индустриска сопственост, заверка на документи и други дејствија.

Издавачка дејност

Државниот завод за индустриска сопственост согласно законската обврска шест пати во годината издава службено гласило "Гласник". Уредувањето, обработката и објавувањето на материјали од доменот на заштитата на индустриската сопственост во "Гласник" се врши во ДЗИС.

Истовремено се подготвува и издава извештај за работата на ДЗИС за секоја измината година.

Финансиско работење

Обврските од областа на финансиско работење ги извршуваат вработените од Службата за општи и заеднички работи при Владата на Република Македонија. Во текот на 2017 година извршени се сите обврски во врска со сметководственото работење на Заводот (изготвување буџет, годишни и квартални планови, прегледи на неизмирени обврски на крајот од секој изминат месец, разни видови информации на барање на одговорни лица од ДЗИС и Министерството за финансии и Генералниот секретар при Владата на Република Македонија, изготвување плати, годишна пресметка, пописи на основни средства, статистички извештаи и ГДП).

1. Доставуван е квартален план за I, II, III и IV квартал во 2017 година за користење на буџетските средства.

2. Заради редовно измирување на обврските на ДЗИС, од Министерството за финансии - Сектор за буџет, неколку пати е барана пренамена на буџетски средства коишто се спроведени соодветно во кварталните планови во 2017 година заради намирување на трошоци што се однесуваат на патни и дневни трошоци и тековно одржување, како и заради намирување на обврски према Европската патентна организација.

3. Во согласност со обврските за следење на Буџетот за 2017 година, до секој 10-ти во месецот, до Министерството за финансии - Сектор за трезорско работење се доставува извештај за неизмирени обврски за претходниот месец.

4. Во согласност со заклучоците на Владата на Република Македонија во врска со спроведување на пакетот на антикризни мерки, редовно и во рок во текот на 2017 година се доставувани:

- информација за службени патувања;
- информација за намирување на обврските.

Финансиски аспекти на работата за 2017 година

Во делот финансиски показатели сврзани со реализација на буџетот на ДЗИС, можеме да ги наведеме следните показатели.

Буџет за 2017 година (во денари)

Буџет на ДЗИС	Буџет 2017	Ребаланс 2017	Ребаланс на Буџет за 2017 со извршени пренамени на средства	Реализација Буџетот за 2017 година	Реализација на Буџетот за 2017 г. во %
Програма 20 - заштита на индустриската сопственост во тоа:	40.450.000	40.450.000	40.401.500	38.937.154	96,37%
Расходи					
40 - плати и придонеси	17.250.000	17.250.000	17.201.500	17.194.102	99,95 %
42 - стоки и услуги	19.400.000	19.400.000	18.740.000	17.375.968	92,72 %
420 – патни и дневни расходи	2.000.000	2.000.000	2.350.000	2.341.255	99,62%
421 - комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	3.000.000	3.000.000	2.650.000	1.949.566	73,56 %
423 -материјали и ситен инвентар	1.300.000	1.300.000	1.040.000	528.128	50,78 %
424 – поправки и тековно одржување	2.000.000	2.000.000	2.000.000	1.995.193	99,75%
425 – договорни услуги	9.000.000	9.000.000	8.600.000	8.525.887	99,13 %
426 – други тековни расходи	2.100.000	2.100.000	2.100.000	2.035.939	96,94%
464 – субвенции и трансфери	3.000.000	3.000.000	2.860.000	2.818.747	98,55%
480 – купување на опрема и машини	500.000	500.000	500.000	484.913	96,98%
485–вложувања и нефинансиски средства	300.000	300.000	1.100.000	1.063.424	96,67%

1. Со Буџетот на Република Македонија за 2017 година (“Сл. весник на РМ“ бр.191/2016) определен е буџет на Државниот завод за индустриска сопственост во висина од 40.450.000 денари, и со извршените пренамени во буџетот на ДЗИС тој изнесуваше 40.401.500 денари. Во процесот на реализација на буџетот на ДЗИС за 2017 година се направени неколку пренамени во буџетските ставки со цел за поголема функционална реализација на доделените буџетски средства.

При тоа искористувањето на расположивите средства од буџетот на ДЗИС за 2017 година изнесува 38.937.154 денари, што во однос на буџетот со извршена пренамена изнесува 96,37 %.

2. Во делот на Расходите - средствата наменети за основни плати и придонеси за социјално осигурување, реализирани се со 99,95 %, и тоа од планираните со пренамената во буџетот на ДЗИС за 2017 година 17.201.500 денари за 35 вработени, реализирани се 17.194.102 денари за 35 вработени.

Во Државниот завод за индустриска сопственост на 1 јануари 2017 година биле вработени 35-ца државни службеници, директор и заменик директор.

Врз основа на член 44 од Законот за вработените во јавниот сектор (Сл.весник на Република Македонија бр. 27/2014, 199/2014 и 27/2016), а поради итни и неодложни работи, на 17 мај 2017 година во Заводот вработено е 1 лице без јавен оглас преку трајно преземање.

На 22 јули 2017 година согласно член 98 став 5 алинеја 7 од Законот за административни службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2014, 199/2014, 48/2015, 154/2015, 5/2016 и 142/2016), и член 41 од Законот за вработените во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2014, 199/2014 и 27/2016) на 1 вработен во Заводот му престана работниот однос поради неоправдано отсуство од работа најмалку три работни дена последователно во текот на еден месец (не се врати на работа по престанокот на неплатено отсуство) и вкупниот број на вработени во Заводот изнесувал 35 вработени, директор и заменик директор.

3. Во делот на Расходите – средствата наменети за стоки и услуги, од планираните со пренамената во буџетот за 2017 година во висина од 18.740.000 денари се реализирани 92,72% или 17.375.968 денари, при тоа:

3.1. Расходите за патни и дневни се реализирани со 99,62 %, што се должи на реализација на најнеопходните службени патувања сврзани со пристапувањето на ДЗИС во работните тела на Светската организација за интелектуална сопственост – WIPO во Женева и Европската патентна организација – ЕПО во Минхен;

3.2. Расходите за комунални услуги, греење, комуникација и транспорт се реализирани со 73,56 % и покрај порастот на цените на овие трошоци во текот на годината;

3.3. Расходи за материјали и ситен инвентар реализирани се со 50,78 %.

3.4. Расходи за поправки и тековно одржување реализирани се со 99,75%.

3.5. Расходи за договорни услуги се реализирани со 99,13 % и тоа за: кирија, надоместоци на плати, награди за пронајдувачи доделени на манифестациите: “Патент на годината“ и “Макинова“ други трошоци.

3.6. Други тековни расходи се реализирани со 96,94 % - трошоци за манифестации (“26 – април Светски ден на интелектуалната сопственост” и “Макинова“) советувања и огласи во јавните средства за информирање во согласност со ЗОУП.

3.8. Капиталните расходи

3.9. – набавка на основни средства се реализирани со 96,98 %

- набавка на софтвер се реализирани со 96,67 %.